

Elment a legnagyobb jobbhátvéd huszárcsákót keresni...

2016 február 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

1

Átlag: 1 (1 szavazat)

Mérték

Évek óta tudtam, hogy egyszer eljön az észbontó, felfoghatatlan pillanat; amikor a telefonvonal másik végén a Mari lesz, aki majd mond egy szót, de legalább is egy félmondatot, én meg azzal a szóval, vagy félmondattal nem fogok tudni mit kezdeni.

Majd habogok, meg dadogok valamit, ami a lényegét tekintve nem szól semmiről, hiszen ugyan mi lehet értelmesen mondani egy olyan hajnali hírre, amely a feleség által arról értesít, hogy életednek egyik fűszereplője, egy, hozzád majd hogy nem a szüleid szintjén közel álló ember... nincs többé.

Mit mondasz a szavakat a zokogástól szintén csak keres? asszonyának, amikor közben már azt a fotelt nézed, amelyben az évtizedek során összeszámlálhatatlanul sokat ült, név- és születésnapokon, húsvétkor, karácsonykor, vagy, csak úgy...

Nézem a mára már megkopott, szakadozott, roskatag fotelt (nincs az a pénz, amiért felújítatnám) és űt látom benne, ahogy csippent felém a szemével, jelezve: ideje lenne egy kis szódát nyomnom a poharába a fröccséhez, aztán ahogy apám felé fordul, és azt mondja:

– Tanár! Akkor most azt, hogy:

*„Átmentem a Királyhágón/
Elvesztettem a huszárcsákóm/
Én teremtem, fogadom, hogy megkeresem/
megkeresem, megtalálom/
az én kedves huszárcsákóm”*

(Űk így énekelték, én így tanultam meg, holott messze nem ez a pontos, hiteles szöveg, no, de futballisták voltak, nem nótaénekesek...)

Ma már nincs ember, akitől megkérdezhetném, hogy állandó repertoárjuknak ez a huszárcsákós nóta miért volt elmaradhatatlan része, amikor a katonaság soha sem játszott fűszerepet az életükben. Nem tudok kihez fordulni huszárcsákó ügyben, mert Ferivel, Feri bácsival (olvassa mindenki úgy, ahogy azt kora és a lelke diktálja) az 1948–49-es, 140 gólos Ferencváros utolsó játékosaként örökre leadta stoplis cipűt a földi szertárban.

Tizenegy név (Henni – Rudas, Kispéter, Szabó – Kéri, Lakat – Budai, Kocsis, Deák, Mészáros, Czibor) 2016. február 11. hajnala óta, mint 61 fénylő csillag (ennyi kell ahhoz, hogy a nevük kiíródjék) ragyog le ránk az égboltról.

De ez a huszárcsákós dal még most is itt cseng a fülemben, amely állandó nótáik tornasorának vége felé szerepelt, a Fradi-induló, a Szeressük egymást gyerekek, a Mit mesél egy régi sportlap, A vén cigány, az Akácos út után, és a finálénak szánt székely himnusz elűtt (anyám mindig ezen a ponton zárta be az erkélyajtót, mert bár az egész utca fradista volt ugyan, de azokban az idűkben legalább egy mindig akadt, aki ilyenkor úgy érezte: értesítenie kell a hatóságot, mert a Lakatékánál – már megint – rendszerellenes dalokat énekelnek bizonyos emberek.

Ezek a „bizonyos emberek”, ez a renitens dalárda egytől egyig a Fradi legendája volt (az akkori korra jellemző módon gyakran kiegészülve újpesti, kispesti, vagy éppen Vasas- játékosokkal), néha több száz válogatottság, egy teljes futballtörténelem énekelte együtt a Fradi-indulót úgy, hogy közben közülük sokan egy másik csapatban játszottak...

Nézem a fotelt és azon a nyomorult első mondaton gondolkodom, amellyel egy olyan embertől kellene most elbúcsúznom, aki meghatározó szerepet játszott az életemben.

Részint azért, mert a vak véletlen okán 1950. március 19-én érte életének és futballpályafutásának legnagyobb tragédiája, ekkor törött el a lába egy Postás elleni bajnoki mérkűzésen, március 18-án pedig a csapat balfedezetének (aki történetesen az édesapám) született egy fia, így aztán a csapat teljes kollektívája ingajaratban, két csoportra osztva közlekedett a sebészet és a szűlészet között.

Mégsem tulajdonítok ennek akkora jelentőséget, hogy pusztán alapjául tekintsem annak, hogy apám meglehetősen kiterjedt baráti körében a primus inter pares szerepet 1943 júniusa és 1988 decembere között vitathatatlanul Rudas Ferenc töltötte be, és fordítva is ez volt a helyzet.

Talán éppen ezért vagyok képtelen most rálelni arra a bizonyos első, kezdő mondatra, amellyel méltón és a kellő méltósággal, az őt minden tekintetben megillető módon elbúcsúzzak tőle.

Mert olyan végtelenül egyszerű lenne felsorolni a sablon adatokat, hogy mikor igazolt a Fradiba, hány meccset játszott, hányszor volt bajnok és kupagyőztes csapat tagja, hányszor szerepelt a válogatottban, mikor vonult vissza, mikor, hogy rúgta azt a bizonyos háború utáni első válogatott gólt az osztrák Plock hálójába, hogyan folytatódott az élete a pályafutásának befejezése után, ám ha így tennék, az körülbelül olyan volna, mintha Lisztől, Mozarttól, Beethovenról, vagy Bartókról szólva megelégednék annyival: nagy tudású, zseniális muzsikusként voltak...

Első mondatom így aztán még mindig nincs, van viszont a fejemben egy több ezer oldalas emlékkönyv, amelybe ha belelapozok, akkor minimum öt oldalaként Rudas Feri képe bukkan elő, és egy olyan történet jön velem szembe, amelynek ő az egyik főszereplője.

Vagy a Fradi-pályán, vagy nálunk a Káplár majd Tizedes, vagy náluk a Gábor Áron utcai lakásban, vagy a Láng Gépgyár, vagy a Budafok pályáján, ahol egy időben edzőként is dolgozott.

Végzetes lábtörését amúgy (amely lehetetlenné tette, hogy az Aranycsapat kihagyhatatlan tagja legyen) apám szerint saját magának köszönhette...

Barátságuk megbonthatatlan és kikezdehetetlen erejét bizonyítja, hogy ő ezt a szemébe mondhatta, és ő volt az egyetlen, akinek Feri soha, egy szóval nem is tagadta: igaza van!

Az történt, hogy az ominózus, Postás elleni meccsen, a levélszállítók balszélsője, bizonyos Óvári (az is milyen furcsa fricskája az életnek, hogy az amúgy nem rossz képességű csatár – aki ráadásul nem sokkal a végzetes ütközés után a Fradihoz igazolt – éppen Rudas lábtörése okán maradt fenn a futballtörténelemben, hiszen nevét azóta is szinte csak és kizárólag ennek kapcsán említik meg a historikusok) elhúzott a balszélen, és bár Feri (Feri bácsi) könnyedén leszerelhette volna, hagyta hadd vigye...

Szerezzen csak egy kis előnyt, érezze úgy, hogy gólt lő majd a Fradinak, aztán ő majd utána ered, hihetetlen gyorsaságának köszönhetően úgyis utoléri, és leszereli, mint az ellene játszó balszélsők mondhatni mindegyikét, a lelátó népe meg elalél, mondván: „hihetetlen, hogy milyen villámgyors ez a „Rudas Feri...”

(Amúgy: stoplis-cipőben 11,2 alatt futotta a százat.)

Ott csúszott hiba a számításába, hogy ezúttal egy lépésnyit később, és ugyan ott lihegett már Óvári nyomában, és éppen szerelni akarta, amikor a kapujából kivetődött Henni Géza nem a labdára, hanem Feri kinyújtott lábára zuhant.

A reccsenés a Nagyvárad térig hallatszott, a lelátón némaságba dermedt a tömeg, mindenki tudta: valami nagyon nagy baj történt.

Egy esztendeje sincs, hogy megkérdeztem tőle, emlékszik-e arra, hogy ez a futballista pályafutását alapvetően meghatározó eset a régi, fatribünös Fradi-pálya melyik kapujánál történt?

Ott ahol a Springer szobor áll, vagy a túloldalon, vagy, ahogy ő emlégették „a város felé”, de csak annyit mondott:

– Karcsikám, csak arra emlékszem, hogy apám ott fut a mentők nyomában a hordágy mellett, fogja a kezem és azt kiabálja:

„Felépszel kisfiam, meglátod, nem lesz semmi baj...”

Rudas bácsinak sajnos nem lett igaza (szintén egy furcsa adalék a sorstól: a Nemzeti SC játékosként az ő lábát az akkori Hungária legendája, Orth György törte el), Feri tizennyolc hétig feküdt combtól gipszben, és felépülése is

csak látszólagos volt, abból a szempontból mindenképpen, hogy többé már soha sem lett a régi.

Népszerűségének legjellemzőbb példája, hogy a kórházi szobájába (vigyázat: 1950-et írunk...) két Fradi-drukker postás egy külön vonalat szerelt az ágya melletti kisasztalra, hogy a rajongók beszélni tudjanak Ferivel.

Fantasztikus élményeket adott neki a futball, de legalább annyi el is vett tőle.

Legcsillagóbb korában a világháború (1942, 1946) két világbajnokságtól fosztotta meg, az 1950-esen semmiképpen sem vehetett volna részt, hiszen a magyar csapat nem indult, ám ha indul, ? akkor már „nyakig” gipszben feküdt, az 1952-es helsinki olimpián pedig (amelyet a futballtörténészek az Aranycsapat startvonalának mondanak) már Buzánszky Jenő viselte a címeres mezt Puskásék között.

Tény: Sebes Gusztáv nem szeretett a Ferencvárosból válogatni (keveseknek tőnik fel, vagy csak a megemlékezések lépnek át rajta: az Aranycsapat gyakorlatilag ferencvárosi játékos nélkül uralja a futballvilágot négy éven át), Rudas Ferenc viszont 1950 márciuság olyan kiemelkedő klasszisa volt a maga posztjának, hogy azt még Guszti bácsi sem hagyhatta volna figyelmen kívül...

1954-ben azonban Buzánszky helye megkérdőjelezhetetlen volt, Feri visszatért ugyan, de a világbajnokság idején néha már csak a Fradi kettőben jutott számára hely – középcsatárként...

1942-ben kezdődő NB I-es pályafutása mégis olyan hosszúra sikerült, hogy még a Népstadionban is játszott kettős rangadón, de aztán amikor, egy hétközi tréningmeccs közben, a hátsó földesen, azt hallotta egy szurkolótól bekiabálni, hogy „Rudas! Öreg vagy, vonulj már vissza...”, bement az öltözőbe, levette magáról az imádott zöld-fehér mezt, és soha többé nem lépett pályára.

Félreértés ne essék: még mindig keresem ám azt a bizonyos első mondatot, de most meg az jut eszembe, amikor első feleségének, a remek atlétának, Antal Mártának a tokiói olimpián gerelyhajításban szerzett ezüstérmét ünnepli Tokióban, és hogy az öröme teljes legyen, néhány napra rá, nagy barátja, bizonyos dr. Lakat Károly is aranyat nyer a futballistákkal, meg az, amikor négy év múlva (akkor már „kiképzett atlétaedzőként”) Mexikóban is ott van...

Márta „csak” negyedik lesz, a két barátnak azonban egy újabb futballarany apropóján megint van oka néhány (?) fröccs elfogyasztására.

A Fradinak, atléta feleségének és apám mindenkori csapatainak elmaradhatatlan drukkere lesz, miközben beszipantja a vendéglátóipar.

Közel egy évtizeden át hajnali négykor kelt, hogy a Fény utcai piacon (még azon a rongyos régin...) egy ablakon át kiszolgálva lássa el kellő hajnali szívésítéssel a kofákat, a henteseket, a szállítókat, ehhez képest az már maga a „karrier”, amikor a Retek utcában működő Tabdi borozó vezetését veszi át.

Mártával 1976-ban elválnak útjaik, de nagy szerencséjére szinte azonnal rátalál Máriára, akivel élete utolsó pillanatáig elválaszthatatlanok, és aki az utóbbi évtizedekben összehasonlíthatatlanul nagyobb figyelemmel, és fegyelmezettséggel vigyázott rá, mint ahogy tette ? anno, a maga balszélsőivel...

Ha első mondat helyett jelzőket keresek, akkor az egyenes, tisztességes, becsületes, jellemes, gerinces, megtörhetetlen, sziklaszilárd, elvethető, karakán, nagylelkű, jószívű szavak jutnak elsőre eszembe; ha külsejét, habitusát, gesztusait szeretném jellemezni, akkor nyugodtan kijelenthetem: Jávor Pált valamennyi filmjében nyugodtan helyettesíthette volna, még akkor is, ha neki speciál soha sem volt bajusza.

Volt viszont egy szíve (az a bizonyos Fradi-szív), amely százazrek kedvencévé tette őt játékoskorában, és amiért azok is mindig fenntartások nélkül szívó szerették és tisztelték, aki soha sem látták futballozni.

Fantasztikus kort élt meg, öt hónap múlva lett volna 95 éves.

Nem is keresem tovább azt az első mondatot.

Minden időnk egyik legjobb (ha nem a legjobb) jobbhátvédje már úgyis valami egészen mást keres, és nem ezeken a földi tájakon.

Tizenegyen ülnek egy asztalnál, és valamilyen huszárcsákóról énekelnek...

Lakat T. Károly

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló
